ENTREVISTA **JOSEP MARIA DACOSTA.** BIÒLEG I ESTUDIÓS DE L'EMPORDÀ

Josep M. Dacosta, en el marc de l'Any Fages, va oferir la conferència «El somni del cap de Creus: mitologia i paisatge» a l'Auditori Caputxins aquest mes de maig, juntament amb l'investigador Nil Ventós. «Somni de cap de Creus» (Quaderns Crema) és una obra pòstuma del poeta Carles Fages de Climent. Dacosta el defineix com «un poema per redescobrir mitològicament el cap de Creus».

«Hi ha la síndrome de Cadaqués: inspira una creativitat irrefrenable a molta gent»

Mar Camps I FIGUERES

Com resumiria «Somni de cap de Creus» de Fages de Climent en un tuit?

Podríem dir que el poema és el gran pretext líric per redescobrir mitològicament el cap de Creus.

Empúries i el llegat grec també té un paper destacat en l'obra.

Fages és un autor noucentista i els noucentistes s'emmirallaven en Grècia. Consideraven que l'Empordà i, per extensió, Catalunya, havien de tenir aquests valors de cultura, classicisme i mediterraneïtat i tot això gira entorn d'Empúries. Amb la descoberta de l'escultura d'Esculapi, aquesta idea agafa una revifada més gran i el cap de Creus és l'escenari adient per als mites clàssics. Així, Fages fabula amb aquestes dees i déus mitològics i crea aquests *divertimento* literari.

S'inventa noms i juga amb topònims de l'Empordà.

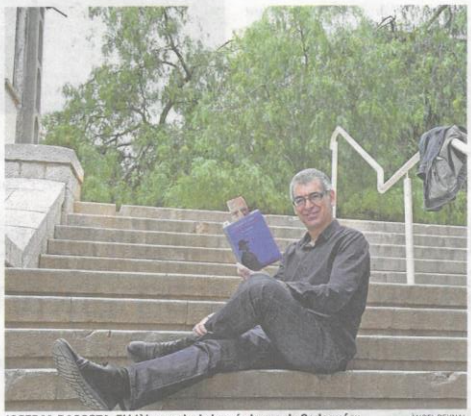
Fages és una persona il·lustrada, llegida, que parava l'orella i estava al cas de tot. Va doctorar-se amb una tesi sobre el paisatge en l'obra d'Homer i utilitza els topònims a favor seu. Per exemple, per referir-se a la muntanya del Penì ho escriu amb *a*, amb l'ortografia castellana, i no amb *e*, segons la catalana. D'aquesta manera, ho lliga amb la mitologia grega i el déu Pan. Té gràcia que Fages imaginés en un lloc com aquest, que es va convertir a partir de l'any 1959 en una base militar, aquest sàtir, que empaitava nimfes.

Podríem dir que és un poema èpic?

No. Seria un poema èpic si tractés d'una gesta històrica. Així com Salvador Dalí es refereix al cap de Creus com un «deliri geològic», el *Somni del cap de Creus* de Fages jo diria que és un deliri líric. És un lirisme que juga tant amb les rimes que n'hi ha de molt enginyoses, com amb els topònims. Fa actuar els déus com vol i de tot plegat aconsegueix aquesta obra magna.

Es diu que Dalí va esperonar Fages perquè escrivís el poema. És cert?

Dalí i Fages havien col·laborat en diverses obres: a *Les bruixes de Llers* o a *Balada del sabater d'Ordis*. Desconec si en aquesta també, però hi ha referències dalinianes que Fages podia tenir presents. Per exemple, quan a començaments dels anys seixanta es construeix el Club Med al Paratge de Tudela, Dalí es posa en contacte amb l'arquitecte figuerenc encarregat, Pelai Martínez, i li diu que, si s'ha de construir el Club Med, mantingui la roca de l'Àguila i la del Camell intactes, perquè allò «és un paisatge més per a déus que per a homes».

JOSEP M. DACOSTA. El biòleg parla de la «síndrome de Cadaqués» ÀNGEL REYNAL

→ **JOSEP M. DACOSTA** «EL CAP DE CREUS ÉS UNA ZONA EDUCADORA, INSPIRADORA. CONVIDA A VIURE BÉ I A CREAR»

→ **JOSEP M. DACOSTA** «ELS EPIGRAMES PUNYENTS DE FAGES AVUI SERIEN UNS *TUITS* MAGNÍFICS»

ANY FAGES. Retrat del poeta

El paisatge és feréstec i erm i, tanmateix, resulta inspirador.

Molta gent ha visitat el paratge per la seva bellesa, com Picasso el 1910 o la família Pitxot de Cadaqués. A més a més, la figura de Dalí n'ha fet venir més: artistes, els surrealistes, el mateix García Lorca i altres que han seguit aquesta estela. Jo sempre parlo de la síndrome de Cadaqués.

Quina és aquesta síndrome?

La síndrome de Cadaqués, l'he inventada jo. És l'efecte que experimenten moltes persones quan travessen sa Perafita i en veure la llum, el paisatge i aquelles oliveres que la tramuntana plateja, els entra una creativitat irrefrenable. Així creen des de Land Art a pintures i escrits. El cap de Creus, en general, és una zona educadora, inspiradora. Convida a viure bé i, alhora, a crear. Tens un paisatge maco, bon peix, un vi excel·lent,

→ continua a la pàgina següent